

UDC 336.741

THE FINANCIAL MARKET FUNCTIONING PARADIGM IN THE CONDITIONS OF DIGITAL SOCIETY

A. Kravchenko

Article info

Received
20.03.2020

Accepted
30.04.2020

State University
of Banking
1, Andriivska Str.
Kyiv,
04070, Ukraine

Kravchenko, A. (2020). The financial market functioning paradigm in the conditions of digital society. Scientific Horizons, 04 (89), 42–46. doi: 10.33249/2663-2144-2020-89-4-42-46.

The article provides the substantial analysis of theoretical and methodological paradigm representing the functioning of the financial market in the conditions of digital society. The purpose of the study is to explore the modern paradigm of the financial market functioning in the digital environment. The research framework involves complex, systemic, cybernetic approaches, the methods of modeling, grouping, abstract-logical and synergistic analysis. The article investigates the functioning of financial market in the conditions of digital society, in particular it reveals the essence of the concept "paradigm", "market paradigm" as well as analyses the hypotheses of an effective financial market.

The results of the research enable to shape the modern framework of financial market functioning in the digital environment with the conceptual provisions consisting in the legal framework improvement; institutional optimization of the financial market through unification, consolidation, changes in organizational and legal forms; optimization of the financial transactions structure, promotion of business activity, improvement of financial risk management methods; ensuring integrity, transparency, effective regulation and the like. The principles of the financial market functioning in digital conditions are distinguished including transparency of financial processes; financial and legal freedom of the subjects; effective functioning; stability; dynamic development; effective regulation; digitization of financial transactions and digitization of property rights. A promising area of further research is to study the issues of functional features of the financial market in the conditions of digital transformation of the society.

Key words: *financial market, digitalization of the society, efficient financial market hypothesis, principles; the modern paradigm of financial market functioning in digital environment.*

ПАРАДИГМА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

А. С. Кравченко

ДВНЗ «Університет банківської справи»
вул. Андріївська, 1 м. Київ, 04070, Україна

Стаття містить обґрунтування теоретико-методологічної парадигми функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації суспільства. Мета дослідження полягає у дослідженні новітньої парадигми функціонування фінансового ринку в цифрових умовах. У процесі дослідження та побудові моделі новітньої парадигми функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації

суспільства застосовано комплексний, системний, кібернетичний підходи, методи моделювання, групування, аналізу, абстрактно-логічний, синергетичний тощо. Досліджено функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації суспільства, зокрема розкрито сутність поняття «парадигма», «парадигма ринку», проаналізовано гіпотези ефективного фінансового ринку.

Побудовано новітню парадигму функціонування фінансового ринку в цифрових умовах, концептуальні положення якої полягають у вдосконаленні нормативно-правової бази; інституційній оптимізації фінансового ринку шляхом уніфікації, консолідації, змін організаційно-правових форм; оптимізації структури фінансових операцій, сприянні підвищенню рівня ділової активності, вдосконаленні методів управління фінансовими ризиками; забезпеченні цілісності, прозорості, ефективного регулювання тощо. Виокремлено принципи парадигми функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації, основними з яких є: прозорість фінансових процесів; фінансова та юридична свобода суб'єктів; ефективне функціонування; стійкість; динамічний розвиток; ефективне регулювання; цифровізація фінансових операцій та цифровізація майнових прав. Перспективним напрямом подальших досліджень є вивчення питань функціональних особливостей фінансового ринку в умовах цифрової трансформації суспільства.

Ключові слова: фінансовий ринок, цифровізація суспільства, гіпотеза ефективного фінансового ринку, принципи, новітня парадигма функціонування фінансового ринку в цифрових умовах.

Вступ

Проблематика побудови належної сучасної фінансової системи, потребує впровадження заходів її вдосконалення. Ефективність фінансового ринку, залежить від створення та впровадження актуально-новітньої парадигми його функціонування в цифрових умовах.

Вивченню питань ефективного функціонування фінансового ринку, зокрема його парадигмою займались: А. Сміт, Дж. Сорос, Л. Вальрас, Й. Шумпетер, Л. Башельє, Д. Бестенс, Ю. Фама, Т. Копленд, В. Шарп, М. Куссій тощо, проте незважаючи на існуючу кількість публікацій за науковим напрямом, питання парадигми функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації суспільства, постає не достатньо дослідженим та потребує подальшого розвитку.

Мета дослідження – дослідити та побудувати модель новітньої парадигми функціонування фінансового ринку в цифрових умовах.

Матеріали та методи

Для дослідження та побудови моделі новітньої парадигми функціонування

фінансового ринку в умовах цифровізації суспільства застосовано комплексний, системний, кібернетичний підходи, методи моделювання, групування, аналізу, абстрактно-логічний, синергетичний тощо.

Результати досліджень та обговорення

Розвиток фінансового ринку в умовах цифрової економіки, потребує впровадження нових принципово-концептуальних підходів. Етимологічний словник української мови, розкриває поняття «парадигма», як взірць, системний ряд, чи таблиця форм вимірювання (Kravchenko, 2016). В свою чергу, парадигма ринку – це сукупність принципів, концептуальних положень, щодо ринкової ефективності. Парадигмою фінансового ринку в умовах цифровізації суспільства, постає сукупність взаємопов'язаних концептуальних положень, принципів, щодо ефективності фінансового ринку в умовах насичення світового простору цифровими технологіями.

Дослідження гіпотез ефективного фінансового ринку, сформувало необхідність проведення порівняльного їх аналізу (табл. 1).

Таблиця 1. Літературний аналіз гіпотез ефективного фінансового ринку

Вчений	Основна гіпотеза ефективного фінансового ринку	Аналіз гіпотези ефективного фінансового ринку
1	2	3
М. Зайцев	Гіпотезою ефективного фінансового ринку, вважав її трансформаційність, взаємозв'язок з історичним розвитком	Виділяє значення історичного розвитку ринку (історичний підхід)

Закінчення таблиці 1

1	2	3
А. Сміт	Сутність гіпотези ефективного ринку, розкривав крізь ринкову кон'юнктуру	Зауважує на важливості стану кон'юнктури ринку (кон'юнктурний підхід)
В. Русінов	Ефективність фінансового ринку, пов'язує з можливістю застосування нейронних мереж для обробки інформації	Виділяє значення обчислювальної техніки (кібернетичний підхід)
Б. Вільямс	Гіпотезою ефективного фінансового ринку, вважав мислення, що ринок є породженням хаоса	Розкриває хаотичність подій фінансового ринку (імовірно-психологічний підхід)
Дж. Сорос	Гіпотезою ефективного фінансового ринку, вважав поєднання теорії рівноваги та рефлексивності	Зауважує на рефлексії, урівноваженні ринку (рефлексивний підхід)
Л. Вальрас	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язував з економічною (кон'юнктурною) рівновагою	Виділяє значення кон'юнктурної рівноваги (кон'юнктурний підхід)
Й. Шумпетер	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язував з економічними циклами	Акцентує на ринковій циклічності (циклічний підхід)
Л. Башельє, Д. Бестенс	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язував з «випадковим блуканням» ситуації на ринку	Зауважує на непередбачуваності ситуацій на ринку (ймовірнісний підхід)
М. Берзон, О. Буянова	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язували з «недосконалістю розуміння» учасників ринку	Акцентує на умові недостатності аналітичної інформації на ринку (інформаційний підхід)
Ф. Мишкін	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, розкривав крізь раціональні сподівання його учасників	Зауважує, що тенденції ринку формуються під впливом очікувань інвесторів (раціональний підхід)
В. Суторміна, Р. Шиллер, А. Абдуллін	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, розглядали крізь історію її становлення	Виділяє значення історії становлення ринку (історичний підхід)
М. Кендалл	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язував з «нестійкою ринковою психологією»	Акцентує, що істотний вплив на стан ринку спричиняє психологічний фактор (психологічний підхід)
Ю. Фама	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язував з «доступністю інформації» на ринку	Зауважує на інформаційності ринку (інформаційний підхід)
Т. Копленд, Д. Веста	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, пов'язували з «інвестиційною вартістю цінного паперу»	Виділяє значення розрахунку інвестиційної вартості цінного паперу (ринковий підхід)
В. Шарп	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, представляв, як миттєве відображення ринкової ситуації на курсі цінних паперів	Розкриває значущість формування індикативної ринкової ціни цінних паперів (ринковий підхід)
Г. Єрмоленко, М. Куссій	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, представляють, крізь гіпотезу фрактального ринку	Зауважує на важливості попередніх умов розвитку ринку (гіпотетичний підхід)
О. Мозговий, Д. Малащук	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, представляють, крізь характерні особливості розвитку світового фінансового ринку	Акцентує на ринковій ретроспективі (ретроспективний підхід)
В. Міловідов	Гіпотезу ефективного фінансового ринку, представляє крізь фінансовий нетворкінг та інжиніринг	Зауважує на важливості інформаційних технологій (кібернетичний підхід)

Джерело: власні дослідження.

Літературний аналіз гіпотез ефективного фінансового ринку, показав відсутність застосування цілісного та системного підходу. Отже, необхідно визначити концептуальні положення і принципи сучасної парадигми функціонування фінансового ринку із застосуванням цілісного, системного, комплексного та синергетичного підходу (рис. 1).

Рис. 1. Новітня парадигма функціонування фінансового ринку в цифрових умовах
Джерело: власні дослідження.

Дослідження особливостей функціонування світового і національного фінансового ринку, дозволило сформулювати концептуальні положення та принципи функціонування фінансового ринку в умовах цифрової економіки, що забезпечать динамічний розвиток сучасної фінансової системи.

Висновки

Розвиток сучасного фінансового ринку відбувається в умовах цифрової економіки. Глобалізація та цифровізація охоплює фінансову систему. Фінансовий ринок, потребує застосування новітньої парадигми функціонування фінансового ринку в умовах цифровізації

суспільства для забезпечення його розвитку, ефективізації та підвищення кумулятивного економічного ефекту.

References

- Abdullin, A. R. & Farrakhetdinova, A. R. (2015). Gipoteza effektivnosti rynku v svete teorii finansov [The hypothesis of market efficiency in light of the theory of finance]. *Upravleniye ekonomicheskimi sistemami*, 4 (76), 1–23 [in Russian].
- Borysiuk, O. & Datsiuk-Tomchuk, M. (2019). Novi vektory rozvytku finansovoho rynku Ukrainy v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [New vectors of financial market development of Ukraine in the digital economy]. *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoevropeiskoho nats. universytetu im. Lesi Ukrainky*, 2 (18). doi: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-02-95-101> [in Ukrainian].
- Kloba, L. H. (2018). Tsyfrovizatsiia – innovatsiyni napriam rozvytku bankiv [Digitalization is an innovative direction for the development of banks]. *Efektivna ekonomika*, 12. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6741>. doi: 10.32702/2307-2105-2018.12.84 [in Ukrainian].
- Kravchenko, A. S. (2016). Analiz funktsionuvannya birzhovoho finansovoho rynku [Analysis of the functioning of the stock exchange financial market]. *Naukovyi visnyk NUBiP Ukrainy*, 247, 166–172 [in Ukrainian].
- Milovidov, V. D. (2017). Budushcheye finansovogo rynku [The future of the financial market]. *Problemy natsionalnoy strategii*, 5, 131–154 [in Russian].
- Mozghovyi, O. & Malashchuk, D. (2016). Suchasna paradyhma funktsionuvannya svitovoho finansovoho rynku [Modern paradigm of functioning of the world financial market]. *Mizhnarodna ekonomichna polityka*, 1, 29–49 [in Ukrainian].
- Rudenko, M. V. (2018). Tsyfrovizatsiia ekonomiky: novi mozhlyvosti ta perspektyvy [Digitizing the Economy: New Opportunities and Perspective]. *Ekonomika ta derzhava*, 11, 63. doi: 10.32702/2306-6806.2018.11.61 [in Ukrainian].
- Shiller, R. (2004). Finansy i khorosheye obshchestvo [Finance and good society]. Moskva : Institut Gaydara [in Russian].
- Shumpeter, Y. A. (2004). Istoriya ekonomicheskogo analiza : v 3-kh t. [History of economic analysis]. Sankt-Peterburg : Ekonomicheskaya shkola [in Russian].
- Sutormina, V. M. (2004). Finansy zarubizhnykh korporatsii [Finance of foreign corporations]. Kyiv : KNEU [in Ukrainian].
- Tataryn, N. B. & Chop, T. I. (2018). Problemy finansovoho rynku Ukrainy ta shliakhy yikh podolannya [Problems of the financial market of Ukraine and ways to overcome them]. *Ekonomika i Suspilstvo*, 19. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-175> [in Ukrainian].
- Zaytsev, N. L. (2004). Ekonomika organizatsii [Organization Economics]. Moskva : Ekzamen [in Russian].